

POROZUMIENIE
NA RZECZ

DOBRYCH PRAKTYK
W SZCZEPIENIACH

O SZCZEPIENIACH NA SZCZYCIE ZDROWIE

Za nami Szczyt Zdrowie 2020, na którym nie mogło zabraknąć istotnej dyskusji na temat szczepień ochronnych. Pandemia koronawirusa udowodniła, że choroby zakaźne nie zostały do końca wyeliminowane, a co gorsza mogą spowodować paraliż całego systemu ochrony zdrowia. Ratunek może być tylko jeden – szczepienia ochronne.

Szczepienia są odpowiedzią na wyzwania płynące z chorób zakaźnych, jednakże zdaniem prof. Jarosława Pinkasa, Głównego Inspektora Sanitarnego, jest zdecydowanie za wcześnie, aby powiedzieć, że COVID-19 zmieni świadomość wielu przeciwników szczepień ochronnych.

– Należy przeprowadzić szereg badań, ale to, co można stwierdzić na pewno, to fakt, że społeczeństwo zachowało się bardzo odpowiedzialnie – powiedział Główny Inspektor Sanitarny.

Epidemia spowodowała, że uwierzyliśmy, że choroby zakaźne mogą nam nadal zagrażać. Czas epidemii to dobry moment na umocnienie pozycji szczepień ochronnych. Zdaniem profesora Pinkasa niezwykle ważna jest oferta edukacyjna, jak również współpraca ze środowiskiem lekarzy rodzinnych.

Ważnym punktem w dyskusji była rola personelu medycznego w budowaniu zaufania do szczepień ochronnych. Szczególnie w tym aspekcie podkreślono rolę pielęgniarek, która wciąż jest w pełni niewykorzystana. Modyfikacje systemu kształcenia pielęgniarek i położnych wpłynęły na zmianę oczekiwań społecznych względem całej opieki zdrowotnej. Prezes Naczelnej Izby Pie-

lęgniarek i Położnych, Zofia Małas przypomniała, że to właśnie ta grupa zawodowa oczekuje, aby wykorzystano jej kompetencje. W tym celu w Ministerstwie Zdrowia oraz Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – PZH złożono projekt, dzięki któremu pielęgniarki będą mogły kwalifikować do szczepień populację dorosłych. Wirus SARS-CoV-2 wpłynął na zmianę podejścia do szczepień ochronnych. Pomimo rekomendacji przez WHO szczepień przeciwko grypie, wciąż szczepi się na nią zaledwie 4% populacji. Co więcej, wciąż brakuje zaleceń oraz kalendarza szczepień dla osób dorosłych.

Edukacja, jednolity front personelu medycznego to kierunki, w jakich powinniśmy podążać, aby wyeliminować negatywne myślenie o szczepieniach ochronnych. W ocieplaniu wizerunku niewątpliwie pomocny okazałby się farmaceuta, świadczący szczepienia w aptekach. W Europie oraz w Stanach Zjednoczonych zaangażowanie farmaceutów w obszarze szczepień jest bardzo powszechne, w Polsce taka możliwość jeszcze nie występuje, mimo iż wyniki badań pokazują, że 65% badanych skorzystałoby z takiego rozwiązania.

– Jako grupa zawodowa przygotowujemy się do tej roli – powiedział Michał Byliniak, prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie – ale mamy też świadomość, że jest to długi proces.

– Ważnym krokiem jest także zminimalizowanie wizyt, co niesie za sobą wprowadzenie szczepionek 5- czy 6-składnikowych – podkreśliła konsultant krajowy w dziedzinie pediatrii, prof. Teresa Jackowska.

Ważną decyzją Ministerstwa Zdrowia byłoby również zaszczepienie osób w wieku 19 lat, którzy nie zostali

Porozumienie na Rzecz Dobrych Praktyk w Szczepieniach powstało w 2017 roku z inicjatywy Instytutu Ochrony Zdrowia. Jest to niezależna platforma ekspertów medycznych, klinicystów, osób związanych ze światem nauki oraz przedstawicieli organizacji pacjentów.

zaszczepieni w wieku 14 lat, szczepionką przeciw krztuścowi. Nie zapominając przy tym o grupach ryzyka, tj. dzieciach chorych na nowotwory, z zaburzeniami odporności, które mają zapewnioną szczepionkę przeciw pneumokokom do 5. r.ż.

Jak bumerang wracają również szczepienia ochronne przeciwko HPV. Cały świat się szczepi, natomiast w Polsce dostęp do nich jest utrudniony. Zdaniem prof. Jarosława Pinkasa oraz prof. Teresy Jackowskiej szczepionka przeciw HPV powinna być ujęta w Programie Szczepień Ochronnych.

Na zakończenie dyskusji poruszono temat dot. rejestru szczepień indywidualnych. Mając na względzie lepsze systemy informatyczne, a także możliwość wprowadzenia szczepień w aptekach, powinniśmy zainwestować w systemy rejestrujące szczepienia ochronne. Do tego kluczowa jest jednak wiedza nt. wyszczepialności społeczeństwa.

Więcej:

<https://www.ioz.org.pl/dobre-praktyki-w-szczepieniach>

U pacjenta mającego wirusową infekcję układu oddechowego często dochodzi do nadkażeń bakteryjnych. Mając takie narzędzie jak szczepienie przeciw pneumokokom, możemy zmniejszyć ryzyko tych nadkażeń.

dr hab. Agnieszka Mastalerz-Migas
konsultant krajowy ds. medycyny rodzinnej

Odsetek szczepionych dzieci przeciwko grypie jest poniżej 1%, a przebieg grypy u dzieci jest często nietypowy. Rozszerzenie kalendarza szczepień ochronnych dla dzieci w wieku żłobkowym, przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym jest bardzo dobrą decyzją.

prof. Teresa Jackowska
konsultant krajowy ds. pediatrii

Twitter: <https://twitter.com/praktykw>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/42426882>

znajdź nas

Partnerzy Porozumienia:

